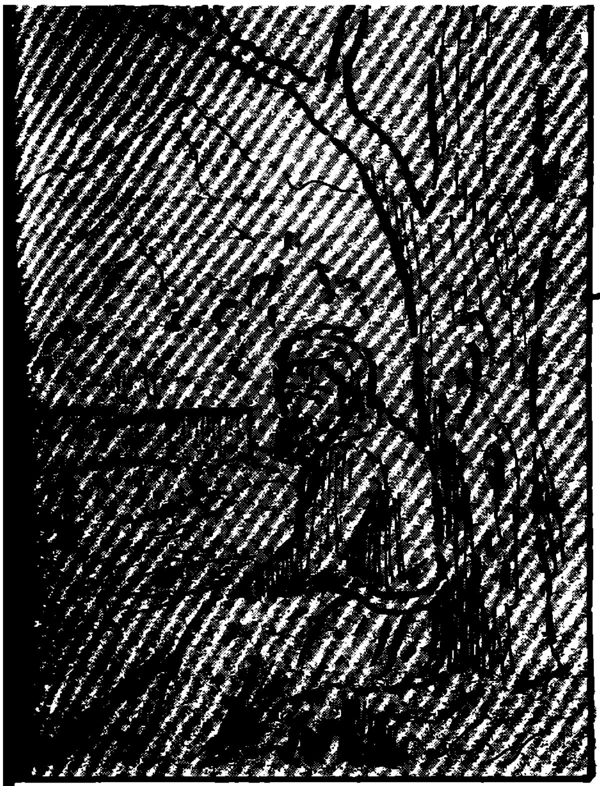

كالۆ

جلال ملا حسن خۆشناو

دەگێڕنەوە دەڵێن لەکوردستانی تورکیادا لەسەردەمی میری عوسمانیدا، ئاغایەك هەبوە ناوی (خالید) ئاغا بووە، سەرۆکی خێڵی (زیلان و حەیدەران) بووە، ئەو خێڵە لە (١٧٠٠) رەشماڵ پێك هاتبوو.

ئێوارەیەك هێشتا رۆژ لەچیا سەرکەشەکانی کوردستانی تورکیا ماڵ ئاوایی نەکردبوو، زەردەی خۆرەتاو لەناو رەشماڵەکان هەر مابوو، (کالۆ)و خێزانەکەی کە ناوی (مێرك) بووە لەگەڵ چەند دەوارێکی بارکراو دەگەنە نێو خێڵی (زیلان و حەیدران) . ئەم بارکردنەش بەهۆی دوژمنایەتی ((کالۆ)) لەگەڵ بەرەبابێکی تری خێڵی زەریاندا بووە.

نۆکەرو پیاوەکانی خالید ئاغا (کالۆ) دەبەنە لای خالید ئاغا ئەویش کە چاوی بە ((کالۆ)) دەکەوێ بە پیاوەکانی خۆی دەڵێ یارمەتی بدەن، چونکە پیرەو لێقەوماوە، بێگومان ئەمەش رەوشت و نەریتی کۆنی کوردەوارییە، کە مرۆڤ تووشی کارەساتی دوژمنایەتیو، ژن هەڵ گرتن و، سل بوون ببوایە، رووی دەکردە خێڵێکی تر، بۆ ئەوەی ژیانی لە مەترسی بپارێزرێت.

((کالۆ)) ماوەیەکی زۆر لەنێو خێڵی (زیلان و حەیدەران) بەسەر دەباو، دەبێتە دڵسۆزی (خالید ئاغا)، هەروا خەڵك خۆشیان دەوێو، رێزی لێ دەگرن.

خالید ئاغاو خێڵی «زیلان و حەیدەران» نەیان زانیووە کە ئەو (کالۆیە) هەرچەندە پیرە؛ بەڵام لەکاتی تەنگانەدا لەشەڕە شیرو ڕمبازیدا شۆڕەسوارو پاڵەوانی مەیدانە.

رۆژگار وا رێك دەکەوێ خوارزای «کالۆ» کە (مەحۆیێ زەری)یە لەگەڵ خوشکەکەی کە ناوی (گەورك) د
زویر دەبن و، رەشماڵی خۆیان هەڵ دەگرن، لەگەڵ
ماڵاتێکی زۆردا، خێڵاتی (زەریان) بەجێ دێڵن و، دەکەونە
لە هەوارێك دا بۆ هەوارێکی تر، تا دوای چەند رۆژێك دە
هەوارێك و دادەمەزرێن، ئەو هەوارەش زەوی زارو پاوانی خ
ئاغا دەبێ، هەروا هەوارەکەش نزیکی خێڵی «زیلا
حەیدەران» دەبێت.

خالید ئاغا تەماشا دەکا رەشماڵێکی رەشی عە
لەسەر زەوییو زارو پاوانی وی هەڵدراوە، بۆیە بانگی دوو پی
خۆی دەکات و، پێیان دەڵێ: «برۆن بە خاوەنی ئەو رەش
بڵێن کە لەسەر زەوییو پاوانی منی هەڵدایە، لێی پرسیارکەن
رێبوارە؟ یان لێقەوماوە؟ یان بەزۆری رەشماڵی لەسەر زەو
پاوانی من هەڵدایە؟».

هەردوو پیاوەکانی ئاغا بەرەو رەشماڵەکە دەکەونە ر
کە نزیك رەشماڵەکە دەبنەوە دەبینن ئافرەتێکی جوان و خر
خوێن شیرین و، ناسك و نازدار، لەرەشماڵەکەدا دێتەدەر، لە
جوانی ئەو ئافرەتە سەرسام دەبن و، ماوەیەك خۆیان لە
دەچێ، لە دواییدا هۆشیان دێتەوە سەرخۆو دەچنە رەشماڵە
بەپێی نەریتی کوردەواری، خاوەن رەشماڵەکە رێزی
دەگرێو، خواردنیان بۆ ئامادە دەکات و، دۆی ساردی
دەرخوارد دەدا.

لەدواییدا پیاوەکانی ئاغا خۆیان بە خاوەن رەشماڵە
دەناسێنن و ئەوەی خالید ئاغا پێی گوتبوون بە خاوە

ڕەشماڵەکە رادەگەیێنن.

خاوەنی ڕەشماڵەکە وەڵامیان دەداتەوەو دەڵێ:

«ئەز بەخوا (محۆ)مە (محۆیێ زەری)مە، ئەز لێقەوماوم، پەنا بەخوا بەم زووانە سەردانی ئاغا دەکەم».

یەکێك لە پیاوەکانی ئاغا دەیەوێ بزانێ کە ئەو ئافرەتە کێیە؟ ئەویە دەڵێ برا محۆ، هەرتۆو خێزانت لەم ڕەشماڵەدا دەژین، ئەویش لە وەڵامدا دەڵێ:

نەخێر، من خێزانم نییە، بەڵکو تەنها (گەورك)ی خوشکمم لەگەڵ دایە.

پیاوەکانی ئاغا دەگەڕێنەوەو دەچنە لای خالید ئاغاو پێی دەڵێن، خاوەنی ڕەشماڵەکە ناوی (محۆیێ زەری)یەو لێقەوماوەو، لەم زوانەش سەردانی تۆ دەکات هەروا پیاوەکانی بە خالید ئاغا رادەگەیەنن کە (محۆیێ زەری) خوشکێکی هەیە ناوی (گەورك)ە، هەر دەڵێی پەریە، لەنێو هەموو خێڵەکاندا بجوانی وا نەبووەو نابێت، واچاکە لەدەست خۆتی نەدەی.

خالید ئاغا باوەڕ ناکاو دوو پیاوی تر دەنێرێو، ئەوانیش زیاتر باسی جوانیو نازاداریو شۆخ و شەنگی (گەورك)ی بۆ دەکەن.

خالید ئاغا ئەگەرچی سێ ژنی هەبووە؛ بەڵام بڕیار دەدا کە خوشکی محۆیێ زەری خوازبێنی بکات جا بەخۆشی بێت؛ یا بە نا خۆشی، هەر بۆیەش دوو سێ پیاوماقوڵی خێڵەکە بۆ خوازبێنی دەنێرێ، کە دەگەنە ڕەشماڵەکە، محۆیێ زەری بە گەرمی پێشوازیان دەکات و، زۆر ڕێزیان دەگرێو، پێیان دەڵێ: فەرموون چیتان گەرەکە من ئامادەم بۆ جێ بەجێ کردنی.

ئەوانیش دەڵێن خالید ئاغا ئێمەی ناردووە بۆ لای تۆ، کە خوشکی خۆت (گەورك) بدەیتە خالید ئاغاو، خزمایەتیت لەگەڵدا پەیدا بکات، هەروا هەرچی تۆ بخوازی ئاغا ئامادەیەو ڕاوەستاوە..

محۆیێ زەری ماوەیەك بیر دەکاتەوەو، دەڵێ:

«خالید ئاغا ئێوەی ناردووە بۆ لای من بۆ خوازبێنی، کەچی نەمن خالید ئاغام دیوە، نە خالید ئاغاش منی دیوە، بەراستی جێی سەرسوڕمانە؟».

بەڵێ من دەتوانم خوشکی خۆم بدەمە خالید ئاغاو، نایدەمە یەکێکی تر کە لەخالید ئاغا باشتربێت.

بەڵام کاتێك دەنگوباسی بەشوودانی خوشکم لەناو خێڵاتی زەریان بڵاو دەبێتەوە، دەزانی چیم پێدەڵێن؟

«دەڵێن محۆیێ زەری چەند ڕۆژێك سل بوو، کەوتە نێو خێڵەکانی تر نەیتوانی گوزەران بکات بۆیە خوشکی خۆی دایە خالید ئاغا تا گوزەران بکات، ئەمەش کارێکی ناشیرینە بۆ خۆم و، بۆ خێڵەکەم!»

هەروا محۆ بە پیاوە ماقوڵەکان دەڵێ: ئێوەنێردراوی ئاغان و هیچتان لەدەست نییە، ئەگەر وانەبوایە سەری هەمووتانم دەبڕیو بەسەر ڕمانم وەدەکردوو، بۆ ئاغام دەناردنەوە فەرموون بڕۆن و، بەخالید ئاغاش بڵێن:

محۆیێ زەری دەڵێ ئەز بە زۆری ڕەشماڵێ خۆم لەسەر زەویو پاوانی وی دانایە، هەرچی لەدەستی دێت با بیکات.

نێردراوی خالید ئاغا کە دەگەڕێتەوە دەقی وەڵامی محۆ بە ئاغا رادەگەیەنن،

محۆیێ زەری بۆ ئامادەبوونی شەر ڕەشماڵی خۆی هەڵ دەگرێو دەیباتە (خانێ خەربەزێنێ) ڕووبەڕووی لەشکری خالید ئاغا بوەستێ

لەهەمان ڕۆژدا کاتی ئێوارێ خالید ئاغا داوا لە (قاوەچی) دەکات کە (هاوەن)ی گەورە لێبدات، لێدانی (هاوەن)ی گەورەش واتە ئامادەبوونی خێڵە بۆ تاڵان کردنی خێڵێکی تر، یان بەسەرهاتێکی گەورەیە، یان شەڕو شۆڕی لەدوایە. کە قاوەچی «هاوەن» لێدەدا، لەنێو (١٧٠٠) ڕەشماڵی زیلان و حەیدەران دەنگ دەداتەوەو، لەهەر ماڵێك یەك دوو پیاو بەرەو دیوەخانی خالید ئاغا دەچن، بۆ ئەوەی بزانن چ باسەو چ ڕووی داوە!!

هەروا ڕەشەکی خالید ئاغاش کە ناوی(حەمۆ) دەبێ ئامادە دەبێ، حەمۆ پاڵەوان و پیاوکوژی ئاغا بووە لە مەیدانی شەڕدا ڕوو بە ڕووی (١٥٠) سوارچاك ڕاوەستاوە، خەڵکەکە بە خالید ئاغا دەڵێن:

ئاغا چی قەوماوە، چی ڕووی داوە!؟

خالید ئاغا وەڵامیان دەداتەوەو، دەڵێ:
محۆیێ زەری بە زۆری ڕەشماڵی خۆی لەسەر زەوی‌و پاوانێ من دانایە.

ئیتر بۆ بەیانی (١٧٠٠) سوارچاکی خێڵی زیلان و حەیدەران ئامادە دەبن و، چاوەڕێی فەرمانی ئاغا دەکەن.

ژنی ((کالۆ))ی کە ناوی (مێرك) بووە بۆ نوێژی سبەینێ دەچێتە سەر کانی، لەپاش نوێژکردندا کوندە ئاوەکە پڕ دەکات و دەکەوێتە پرسیار کردن لەو ژنانەی دەورو بەری.

یەکێك لەو ژنانە پێی دەڵێ: خالید ئاغا (١٧٠٠) سواری ئامادە کردووە، کە شەڕی محۆیێ زەری بکات و، خوشکەکەیشی بە زۆری لەگەڵ خۆی بێنێ‌و، مارەی بکات. زۆری پێ ناچێ خالید ئاغاو لەشکرەکەی بەرێ دەکەون بەرەو «خانێ خەربەزینێ» کە «مێرك» چاوی بەو هەموو سوارانە دەکەوێ خۆی پێ ڕاناگیرێ‌و ناتوانێ لەو زۆرداری‌یە بێ‌دەنگ بێت بۆیە هەروەکو شێت بەرەنگاری (کالۆ)ی مێردی دەبێت و، دەڵێت:

مێرك دبێت :

«وەی لێ کالۆ بلا زۆزان بشەوتێ ل خانێ خەربەزینێ بسەرێ تەدا کالۆ.
وەرە لێ‌لێ لێ لۆ دەلۆ لۆلۆ لۆ کالۆ وا ب (بی)یە.
بەلێ کالۆ ب خانێ خەربەزینێ داکەتم ل من بهاری تەرە، حالید ئاغا ل گەل خۆ ڕاکر (١٧٠٠) سوارێ زیلان و حەیدەران ل خانێ خەربەزینێ، ل سەرملێ محۆیێ زەری گرتن چار دەورو چار کنارە کالۆ. درابە کالۆ لۆلۆ ئاخ مشەختۆ لۆلۆ ئاخ وەختیارۆ لۆ من تە ناڤێ.

مێرك دبێت :

وەی لێ کالۆ بلا زۆزان بشەوتێ ل خانی خەربەزینێ کالۆ بسەرێ تەدا.
وەرە لێ‌لێ لێ ئاخ لۆلۆ لۆ ئاخ دەلێ‌لێ لێ‌لێ کالۆ وا ب (جە)یە.
وەرە کالۆ ب خانێ خەربەزینێ داکەتم وا ب (جە)یە، خالید ئاغا دگەل خۆ ڕاکر (١٧٠٠) سوارێ زیلان و حەیدەران لەسەر ملێ محۆیێ زەری وەیلا من گۆ، من دێرانا خودێ، گرتنەوە چار دەورو (ئۆغرمە)یە، کالۆ
بەرێ «کالۆ» دێ ڕابە هەکە تو نارابی ناوی مێرکی ل سەر تەیە، وەلا من گۆ محۆیێ زەری چی من نی‌نە بەرێ دبێژن ڕەبەنۆ خوارزاکی تەیە.
وەکە محۆیێ زەری بکوژن وەلا تو بزانە سبەش دۆراتەیە.
ئاخ دەلۆلۆ لۆلۆ مشەختۆ لۆ دۆراتەیە.

مێرك دبێت :

وەرە کالۆ بلا زۆزان بشەوتێ ل خانێ خەربەزینێ وەلا کالۆ ئاخ وەرە لۆلۆلۆ ئاخ دەلۆلۆلۆ ب (کەڤوت)ە. بەرێ کالۆ خالید ئاغا ل گەل خۆ ڕاکرن (١٧٠٠) سوارێ زیلان و حەیدەران ل خانی خەربەزینێ، وەختێ من گۆ بلبلێ سواران ژۆردا تێنە خوارێ، من گۆ دۆرا کۆنێ محۆی وەیلا من دێرانێ خودێ، وەیلا کەت کەتە جوت ب جوتە، وەلا وەکی سبەی محۆی بکوژن خەڵك و عالەم ل کۆشك و دیوان و مەجلیسێ مەزنان و ئەکابیران، ئاخ دێ بۆ تە چ کەلامە، وەیلا من گۆ تە چ گۆتە.
لۆلۆ لۆ ئاخ کالۆ ڕەبەخۆ.

مێرك دبێت :

«وەی لێ کالۆ وەزێ ب خانێ خەربەزینێ داکەتم وەلا بسەرێ تەدا ئاخ لێ لۆلۆ وەرە لۆلۆ لۆلۆ کالۆ ب (سماق)ە.
وەلا کالۆ خالید ئاغا ل گەل خۆ ڕاکرن (١٧٠٠) سوارێ زیلان و حەیدەران، ل خانێ خەربەزینێ سەر ملێ محۆیێ زەری گرت، وەی لا من دێرانا خودێ چار دەورو (ئیتیفاق)ە.
وەی لێ کالۆ، درابە من تو نەڤێ، من ڕەشەکێ خالید ئاغای دڤێ، دبێژنێ (حەمۆ).
وەرە دێ ڕابە من خەلاس کە ب (سێ) تەلاقە، لۆلۆ ئاخ لۆلۆ لۆ کالۆ ب (سێ) تەلاقە».

کالۆ دبێت :

«وەلا مێرکێ بلا زۆزان بشەوتی ل خانێ خەربەزینێ بسەرێ تەو محۆیدا، مێرکێ وەلا کەکی لێ‌لێ لێ‌لێ وەرە لۆلۆ لۆ ئای دەلێ‌لێ لێ‌لێ مێرکێ وا ب (بی)یە.
وەلا مێرکێ وەزێ ب خانێ خەربەزینێ داکەتم وا ب (بی)یە، خالید ئاغای دابۆ من سینیەکە زێرە، یەك مەجیدی‌یە، بلا بچی

محۆی بکوژی ل نیومکا تەولخانێ، هەر ومکی محۆ چیمن نییە.

بەلێ من گۆ قرارێ خودێ ب گیانێ من کەتبی، دمما تو بکەیە رکـە ومزێ سبەی زوو بچمە خانێ خەربەزینێ نیوا مەیدانێ رمەکی ل نیوا قولنجێ (حەمۆ)ی بدمم، رمشەکێ خالید ئاغای ومزێ (سەورك) و (نەمرکا) سەرگیانێ تە رابینم (هەویاتی)یە، ئاخ مێرکێ لێلێ لێ لۆلۆ لۆ ئای دەلێلێ لێلێ مێرکێ ومز (کالۆ)مە.

کالۆ بسێ دمنکا بانگ دکا، مێرکێ دێ تو رابە لەز بکە خۆ ب ناو عێلاتێ زمریا بگەینە حەفت حەلەقەو دوازدە بەربەنا گیانێ من بینە چ کچکەکە جوانە کل و کلدانێ وێ، ژێ ومربگرە مێرکێ تو ژمن رابینە.

مێرك رابـووە لەشکـری نەزانـدیە، خۆ ب ناو عێلانێ زمریادا بەردابــە حەقت حەلەقــەو دوازدە بەربــەن ب گیـانێ کالۆی راهانییە، چ کچکەکە جوانە کل و کلدان ژێ ومرگرتییە، وەلا بۆ کالۆیرا وێ هانییە.

پاش ئەوەی مێرك پێویستەکانی کالۆی جیبەجێ دمکا دەست دمکـا بە تەراش کردنی ردێنی کالۆی، لەدوایی‌دا چاومکـانی کالۆی بە کلی رمش دمکاو قەلوونەکەی بۆ دادمگرێ لە توونتێ ئەستـەمبـۆلێ، ئینجـا کالۆ هەڵ دمستێتەومو، بەرمو تەولخانە دمچێو، ئەسپی (حەمدانی) لە تەولخانێ دمردمهێنێو، پێی لە رکێفی حەمدانی دمنێو دەلێ هاها «مێرکێ» ئەز کالۆمە:

کالۆ بەرمو خانێ خەربــەزینێ بەرێ دمکــەوێ، بۆ ئەوەی بە هاواری «محۆ»ی خوارزای خۆی بچێت، کە دمگاتە شوێنەکە لەدووری لەشکـری خالیـد ئاغـای رمشمـاڵەکـەی خۆی لە بەرزاییێك دادمنێو، چاومروانی بریاری شەر دمکا، بۆ ئەوەی لە دژی خالید ئاغاو لەشکرمکەی بومستێو پشتی خوارزای خۆی بگرێت.

لەشکـری خالیـد ئاغـای لەهەر چوار لای رمشماڵی «محۆیێ زمری»دا دادممەزرێن، کە شەو رادمسکێ «گەورك» لەبن کۆنێ رمشی عەرمبی دیتە دمرێو، تەماشا دمکا ئاگری لەشکرمکە، ومك ئەستێرەی ئاسمان لەهەر چوار لای رمشماڵەکە رۆشنایی دمدا، بۆیە (گەورك) بۆ نێو رمشماڵ دمگەرێتەومو، ئاگاداری محۆی دمکا کە لەشکرێکی زۆر ئابلوقەی داون.

محۆ دەلێ: [«خوشکا من» ئەوە هەمووی ئەسپی من لە مەیدانێ شەری‌دا گەرم ناکـات؛ بەلام خویشك ئەگەر خالێ من ل گەل خالیـد ئاغای دابیت، نە شەرو نە هەلاتن بەمن ناکرێ، بۆیە پێویستە زوو بەزوو جل و بەرگی من لەبەر بکەیو، بەسواری ئەسپ بچیتــە ناو لەشکـری خالیـد ئاغـای، چونکـە شەومو کەسیش تۆ ناناسێ، پرسیار بکە بلێ مرۆیەك هەیە ناوی کالۆیە هاتییە نەهاتییە، مردییە یان زندییە]... «گەورك» بە پەلە خۆی ئامادە دمکاو، دمچێتە ناو لەشکری خالید ئاغاو، پرسیار لە کالۆی دمکا، یەکێك پێی دەلێ: ماومو هاتییە، سەیری ئەو ئاگـرە بکە کە لە دووری لەشکری ئێمە دیارە، ئەوە رمشماڵی کالۆیە «گەورك» کە نزیك دمبێتەوە، کالـۆ دەلێ ئەوە کێیە؟

«گەورك» وەلامی دمداتەومو دەلێ: «خاڵ ئەز گەورکم».

«کالۆ» خوارزایێ خۆی دمناسێتەومو دەلێ:

فەرموو تە خێرە خوارزا».

دەلێ: «بەلێ خالۆ، محـۆی ئەز ناردیمە تا بزانی تە ل گەل خالید ئاغای یان نا، ئەگەر ل گەل خالید ئاغای، ومرە بەبێ شەر ئەز بۆ خالید ئاغای ببە ب دیاری».

کالۆ پێی دەلێ: «کچـا من، ئەز ل گەل خوارزایێ خۆ دامــە، (چونکە چ گاڤا خوین نابیتە ئاو)، بۆیە بگەرێومو، دوو دڵ نەبە بێژە محۆی کە شەر دمستی پێکرد، ئەو ل وی سەری، بلا ب رمی لەشکری کوبکاتەومو، منیش لەو سەرەی، زۆری پێناچی خالید ئاغاو، لەشکرمکەی دمشکێنین».

«گــەورك» دمگــەرێتــەومو، هەڵویستی «کــالۆ»ی بە محــۆی رادمگەیەنێو، «محۆ» گەلێك پێخۆش حاڵ دمبێ.

کە دمبێتــە بەیانی «رمشەکێ» خالید ئاغای، کە ناوی حەمۆ دمبێ چاوی بە کالۆ دمکەوێ دمچێتە لای خالید ئاغاو، پێی دەلێ: «ئاغا وادیارە کالۆ دمهاوارێ خوارزایێ خۆ هاتییە».

خالید ئاغاش دەلێ: «ئەو پیرە مێرە چییە؟ تا د هاوارێ محۆیێ بێت، ئەو مرۆڤە بۆی رێك کەوێ بە دمستی خۆی خوارزاکەی بۆمن دێنێ».

(حــەمــۆ) رمشــەکێ خالیـد ئاغـای دمیەوێ «کالۆ»ی بەسەر بکاتەومو، هەڵوێستی بزانێ، بۆیە بەرمو رمشماڵەکەی دمچێ،

که دهگاته ئەوێ بەندێکی پێدا هەڵ دەداو، دەڵێ:
حەمۆدبێ :
وەرە کالۆ بلا زۆزان بشەوتێ ل خانێ خەربەزینێ وەیلا ب سەرێ محۆیدا کالۆ، وەرە لۆلۆ لۆلۆ دەلێلێ لێ کالۆ وا ب (جە)یە.
ئەز حەمۆمە رەشەکێ خالید ئاغامە ل ئۆرتا مەیدانێ بەرامبەر (١٥٠) مێرا ئەز ب خۆمە، وەلا قرارێ خودێ ب گیانێ حەمۆی کەتبی، سبەی زوو، نیوا مەیدانێ رمەکی ل نیوا قولنجێ وەیلا محۆی بدەم خوشکا وێ جانێ خالید ئاغای رابینم حەلالیە، وەلا ماتو ئەختیاری چ حەوجەی تەیە.
ئاخ دەلۆلۆ لۆ ئاخ دەلۆلۆ لۆلۆ کالۆ.
کالۆ پێدەکەنێو وەلامی حەمۆی دەداتەوەو، دەڵێ:
هاها حەمۆ !
«وەرە حەمۆ ئەسپێ من شێست ماکو ژنێ بابێ تە کوتایێ، حەمۆ چما تو وە دبێژی، بەلێ وەلا قرارێ خودێ ب گیانێ من کەتبی حەمۆ، وەزێ سبەی زوو ل نیوا مەیدانێ خانێ خەربەزینێ وەزێ رمەکی ل قولنجێ تە بدەم حەمۆ، وەلا من سوند خواریە، سوندێ قەسەمێ (سەورك)و (ئەمرکا) ب سەر گیانێ مێرکێ بینم هەویاتی‌یە، ئاخ دەلۆلۆ لۆ دەلۆلۆ لۆلۆ حەمۆ وەز کالۆمە».
هەروا کالۆ دەڵێ: «حەمۆ خودێ ئەز تە دکوژم».
حەمۆ دەڵێ: «چەوا تە من دکوژی تو پیرو ئەختیاری ئەزیش پالەوانێ مەیدانێم».
کالۆ دەڵێ: «درێژنەکە، ئەز تە دکوژم»
کالۆ هەڵ دەستێتە سەرپێیان و دەڵێ: «با لێرە من و تۆ بکەوینە شەر بزانین کێ کێ دەکوژی».
حەمۆ وەلامی ناداتەوەو دەگەڕێتەوەو دەچێتە لای خالید ئاغای؛ بەلام پێی شەرم دەبێ هەڵوێستی کالۆ بە ئاغا رابگەیێنێت.
رۆژی سێیەم بڕیاری شەر دەدرێو هەر لە یەکەم هێرش دا (محۆیێ زەری) رمێك لە نێوەراستی قوڵنجی خالید ئاغای دەداو لەسەر پشتی ئەسپەکەی دەیخاتە خوارەوە، کالۆش لە مەیدانی شەڕیدا رمێکی لە نێوەراستی قوڵنجێ دەداو، لەسەر پشتی ئەسپەکەی دەیخاتە خوارەوە.
ئیتر دەکەونە نێو لەشکری خالید ئاغاو، ئەوەی دەیکوژن دەیکوژن، ئەوەی رادەکا، رادەکا، ئەوانەی دیکە خۆیان بەدەستەوە دەدەن.
بەم جۆرە «محۆیێ زەری» سەردەکەوێو دەبێتە سەرۆکی خێڵی «زیلان و حەیدەران»و، لەسەر ماڵ و سامانی خالید ئاغا دادەنیشێو هەرسێ ژنی خالید ئاغای مارە دەکا.
کالۆی پیرو سوارچاکیش هەردوو ژنی حەمۆی مارە دەکاو بەڵێن و سوێندی خۆی بەجێ دەگەیەنێ.

فەرهەنگۆك

١ـ زیلان : خێڵێکی کوردە لە کوردستانی تورکیا
٢ـ حەیدەران : خێڵێکی کوردە لەنێوان کوردستانی ئێران و تورکیادا نیشتەجێن
٣ـ کالۆ : ناوە، هەروا بە مرۆڤی پیریش دەڵێن کالۆ.
٤ـ ئۆغرمە : ووشەیەکی تورکی‌یە تەقەی تفەنگ لەگشت لایەك ـ تەنگانەو ناخۆشی
٥ـ خەربەزینێ : جێگەی رووداوەکەیە
٦ـ مشەخت : لێقەوماو . بەلەنگاز . کۆچ ورەو.
٧ـ زەری : جوان، پەری. خێڵێکی کوردەلەکوردستانی تورکیادا هەروەك لەبەسەرهاتەکەدا دیارە، بەرای من زەری، خێڵی (زررکا)نە کەلە باکووری شاری دیاربەکر نیشتەجێن
٨ـ کەڤوت : دارکەوەت، دارێکی بۆندارە، دار جگارەو گۆپاڵی لێ دروست دەکەن.
٩ـ ئیتیفاق : ووشەیەکی عەرەبی‌یە ـ یەك گرتن .
١٠ـ بی : دارێکە لەدەم رووبارو جۆگەو جێگەی شێدار شین دەبیت.
١١ـ جە : جۆ

سەرچاوەکان

١ـ کاسێتی تۆمارکراوی ستران بێژان (عەلی خەنجەر ـ ژەنگاری ـ حەسەن رەش ـ ابراهیم حەسەن).
٢ـ سترانێت کۆچك و دیوانا ـ کۆمکرنا ـ مصطفی بامرنی
٣ـ کۆڤاری بەیان ژمارە ١٣٩ سترانا کالۆی ـ محەمەد عەبدوڵلا.

ە